

— **Vereeniging tot bestrijding der tuberculose te Rotterdam.** Het eerste Jaarverslag is verschenen. Door een commissie benoemd door de Afdeling Rotterdam en O. der. Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst werd in 1902 geadviseerd tot oprichting dezer plaatselijke vereeniging die in 1903 tot stand is gekomen. In Oct. 1903 had de officieele opening van het Consultatie-bureau plaats. Driemaal per week wordt kosteloos spreekuur voor onvermogenen gehouden. Het dagelijksch bestuur van Rotterdam heeft een terrein op de buitenplaats Rozenburg beschikbaar gesteld voor het bouwen van een draaibare veranda tot dagverblijf van patiënten. In den afgelopen winter werd tweemaal in een wetenschappelijke vergadering het tuberculose-vraagstuk besproken.

Van Oct. 1903 tot Mei 1904 werden 172 personen op het Consultatiebureau onderzocht, waarvan 109 in observatie werden gehouden. Het sputumonderzoek had plaats in 72 gevallen; in 26 gevallen met positief resultaat.

Den patiënten werd onderstand verleend in den vorm van melk, sputumflacons, ligstoelen, huishuur, enz.

— **Vereeniging tot bestrijding der tuberculose.** Te Haarlem is op initiatief van enkele medici door 70 ingezetenen een: „Vereeniging tot bestrijding der tuberculose” opgericht. De vereeniging zal in denzelfden geest werkzaam zijn als de vereeniging tot bestrijding der tuberculose te Rotterdam, die bij de oprichting tot voorbeeld heeft gestrekt. Het voorloopig Bestuur, onder eere-voorzitterschap van Jhr. Mr. J. W. G. BOREEL VAN HOGELANDE, Burgemeester van Haarlem, bestaat uit de volgende heeren: Dr. L. C. KERSBERGEN, voorzitter; Dr. M. C. A. BIJLEVELD en F. M. BARON VAN LIJNDEN, onder-voorzitters; Mr. W. TH. PAHUD DE MORTANGES, 1ste penningmeester; J. L. E. I. KLEYNENBERG, 2de penningmeester; H. W. WESTERVELD, arts 1ste secretaris; G. ADRIAN, arts 2de secretaris.

— **Nederl. Vereeniging tegen vallende ziekte te 's-Gravenhage.** Jaarverslag over 1903: Door den raad van Bestuur werd in Dec. 1902 besloten een klein gasthuis te Amsterdam op te richten voor klin. en poliklin. epileptici; in Mei 1903 werd dit gasthuis aan de Overtoom geopend. De doctoren BONEBAKKER en MUSKENS namen de leiding op zich. De aanvragen overtroffen weldra de beschikbare ruimte, de 6 plaatsen waren steeds bezet; in Dec. moest de kliniek met 4 bedden vermeerderd worden. Er kwamen van Mei tot Dec. 90 aanvragen om opneming in. Verpleegd werden 45 patiënten, (25 m. en 20 vr.) met 1274 verpleegdagen; de leeftijd van de jongste was 2 jaar. Uit Amsterdam herkomstig waren 36 (waarvan 30 onder gemeentelijke toelage van f 0.90 per dag). De verpleging geschiedde door 2 verpleegsters en een verpleger. De verpleegkosten bedragen f 1.— per dag; splitsing in twee klassen was voorloopig niet uitvoerbaar.

Aan het Jaarverslag is een tabel toegevoegd met bijzonderheden omtrent de behandelde gevallen.

In de polikliniek werden van Mei—Dec. 1260 kosteloze consulten gegeven; voor eenige patiënten werd plaatsing gevraagd in de inrichting voor epileptici te Heemstede; behalve epileptici meldden zich talrijke lijdens aan andere hersen- en zenuwziekten aan.

De polikliniek te 's-Gravenhage staat na het vertrek van Dr. MUSKENS onder leiding van Dr. L. ROUMAN.